

Käbilden soňky habarlar

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 январа, 2025

Käbilden soňky habarlar **KÄBILDEN SOŇKY HABARLAR**

Owganystan daglaryň depesindäki agyr we uzak pozisiýasyna gaýdyp geldi

2020-nji ýylyň 29-njy fewraly öwrenişilmedik döwrüň gutarandygyna yşarat edýärdi. Şol ýyl amerikanlar «ýigrimi ýyldan» gowrak wagtlap urşan ýurdundan sessizje, ýöne ur-tut çykmaga başladylar.

Ýigrimi ýylyň dowamynda owgan daglarynda we Tora-Bora gowaklarynda azyndan 3 trillion dollara barabardygy çaklanýan, ýöne anyk möçberi belli bolmadyk «fantastiki sanlary» ýitirdiler.

Ondan öň Sowet Soýuzy 16 müň öli we Moskwanyň harby at-abraýyny birinji gezek ýitiren «toz-duman» ýurdunda on ýyla golaý wagtny geçiripdi.

Masgaraçylykly ýeňliş umumylykda alanda Sowet Soýuzynyň dargamagynyň başlangyjydy.

Edil şu günler Käbilden nähili habarlar gelip gowuşýar. Hiç zat, hiç zat!

Birküç aý öň aýal-gyzlaryň okuwynyň ýatyrylandygyny ýa-da birküç sany aýal-gyzyň zähmet çekmäge bolan hukugynu talap edip köçä çykandygyny we olaryň birtopar molla gullukçy tarapyndan kowalanandygyny eşidýär, başga hiç zat eşdemzok.

Hiç bir uly ýurt urşanok, hiç bir Aziýa sebiti özüni gözlänok, we sowuk, gyzgyn ýa-da ýyly uruş ýok.

Owganystan daglaryň depesindäki agyr we uzak pozisiýasyna gaýdyp geldi. Indi hiç kimse onuň strategiki ähmiýetinden we geosyýasy rolundan söz açanok.

Hiç kimse oňa geçmişde iňlisleriň, hatda fransuzlaryň garşysyna nähili dikilendigini ýatladanok.

Munuň özi Abdylly el-Kasymy bilen «dünýäniň birmeňzeş akylda dældigini» ýanjap oturmagymyza sebäp bolup bilermi?

Taryhyň iki uly ýurdy tarapyndan edilen bular ýaly uly perwaýsyzlyfa dünýäniň ähli söweşjeň mekdeplerinden taryhçylaryň, analitikleriň, tejribeli harby gullukçylaryň haýsydyr bir jogaby barmy?

Ýa-da Jorj Buş ABŞ-nyň ähli harby güýjüni tijäp, Molla Omary ol ýerde gözlemegiň ýerine, Tora-Boranyň gowaklarynda taşlap gaýtsady? A orslary kert gaýalyk, ýarsy göçüp giden paýtagtda dünýä liderligini gözlemäge iteren zat nämedi?

Owganystan Jorj Buşyň başyna inen ýeke-täk bela-beteri dälidi. Emma Usame bin Ladiniň ABŞ-nyň ýurduň içindäki güýjüne we abraýyna hüjüm etmeginiň şertlerini ýada salsak, muňa düşünse bolýar.

Sowet Soýuzy barada aýdanda bolsa, Käbiliň biragyzdandan dünýäni kommunizme öwürüp taşlamagyna göz ýumup bilmediler we şol sebäpli amerikanlaryň sumat bolan jennete girmeginiň önüne aljak boldular.

Şu günlerde Käbilden täsin habarlar gelýär. Daglyk paýtagt aslyna dolanyp bardy, adaty gündelik durmuş, boş bazarlarda ýok harytlar, iş gözleýän ýaş ýigitler...

Hem ABŞ-na göç etmäge hyýallanan beýlekileri amerikanlaryň gulagyna şeýle diýip pyşyrdaýar:

– Bize geljek bolup azara galmaň, biziň özümiz size barýarys.

Semir ATAULLAH,
Liwanly žurnalist.

Ýekşenbe, 04.04.2023 ý. Publisistika